

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Petra Průchy ve věci žalobce: **D.N.**, zast. advokátem JUDr. Richardem Třeštíkem, Ústí nad Labem, Masarykova 43, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**, se sídlem v Praze 7, pošt. př. 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozhodnutí Městského soudu v Praze, sp. zn. 5 Az 42/2003, ze dne 27. 8. 2003, spojené s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

I. Kasační stížnost se **zamítá.**

II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Stěžovatel podanou kasační stížností brojí proti rozsudku Městského soudu v Praze, sp. zn. 5 Az 42/2003, ze dne 27. 8. 2003, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 8. 4. 2002, č. j. OAM-3717/CU-06/P07-2001, o neudělení azylu, podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Jako důvod kasační stížnosti stěžovatel uvádí důvod vymezený v § 103, odst. 1, písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a tvrdí, že soud nesprávně posoudil právní otázku. Jmenovitě namítá, že Městský soud v Praze neshledal zákonné podmínky, aby mu byl udělen humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu, ačkoliv ze skutečností, které uvedl, je dle jeho názoru patrné, že v jeho případě jsou dány důvody zvláštního zřetele hodné, tj. skutečnosti odůvodňující udělení azylu z humanitárních důvodů. Dále stěžovatel poznamenává, že ze skutečností, které

v rámci azylového řízení uvedl je zřejmé, že v případě jeho návratu do Litevské republiky bude vážně ohrožen jeho život a zdraví a že nemůže očekávat účinnou ochranu od státních orgánů Litevské republiky.

S ohledem na tyto uvedené skutečnosti stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek a dále navrhuje, aby byl napadený rozsudek zrušen a vrácen Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém se ztotožňuje s napadeným rozsudkem soudu. Pokud jde o namítaný důvod kasační stížnosti, k tomu žalovaný poznamenává, že udělení humanitárního azylu je na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm soud přezkoumává pouze v omezeném rozsahu.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas. Rozsudek byl žalobci doručen dne 29. 8. 2003, kasační stížnost byla podána na poštu dne 12. 9. 2003. Jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Stěžovatel je zastoupen advokátem.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel uvádí jako právní důvod kasační stížnosti § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu tohoto ustanovení.

Nesprávné právní posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí Městského soudu v Praze neshledal.

V předmětné věci Nejvyšší správní soud zjistil ze spisu, že stěžovatel opustil svou zemi dne 23. 9. 2001 z ekonomických důvodů. Jak uvedl, vypůjčili si s přáteli, od strýce jednoho z nich, automobil, se kterým havarovali. Šlo o poslance parlamentu, jenž má zároveň dobré postavení v okolí vlády. Ten po stěžovateli a jeho příteli požadoval úhradu škody. Stěžovatel si myslel, že má na úhradu dost času, ale za dva týdny jej navštívili přátelé poškozeného požadovali peníze a dali mu další lhůtu k zaplacení. Po jejím uplynutí jej opět navštívili, a když jim neotevřel dveře, zapálili je. Matka žalobce podala stížnost na policii a byla odmítnuta s tím, že policisté nechtějí mít žádné problémy s poslanci a poradili, že bude lepší zaplatit. Poté byl stěžovatel zbit a jeho matka zastavila dům, a mohl tak zaplatit první splátku. Po dvou měsících byl stěžovatel zbit znovu. Matka napsala písemné oznámení policii a na prokuraturu. Při jednání na prokuratuře jim bylo sděleno, že v této věci nemohou nic podniknout. Poté došlo ke rvačce mezi stěžovatelem a synovcem poškozeného, při které byl stěžovatel zraněn nožem a hospitalizován. Po propuštění z nemocnice odcestoval s přítelem do zahraničí. Na území ČR byli okradeni o doklady,

na doporučení policie se obrátili na Velvyslanectví Litevské republiky. Za vystavení náhradních dokladů však požadovali finanční částku, kterou neměli, proto se rozhodli překročit hranice do Spolkové republiky Německo, kde však byli zadrženi a vráceni do ČR. Stěžovatel byl od matky telefonicky informován, že uvedení lidé jej stále hledají.

Správní orgán posuzoval žádost stěžovatele o azyl na základě informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Litevské republice. Vycházel ze Zprávy Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv v zemi za rok 1999, 2000 a 2001, seznámil se s dokumentem oddělení zahraničních vztahů a informací o zemi původu odboru azylové a migrační politiky „Hodnocení Litvy jako bezpečné země původu z ledna roku 2001 a dále vycházel z aktuálních informací ohledně situace v Litvě obsažených v databázi České tiskové kanceláře. Ze shromážděných informací ve správním řízení vyplynulo, že Litevská republika je poměrně stabilní země a její politický systém lze označit za demokratický. V zemi jsou obecně dodržována lidská práva, za problém lze označit korupci. Po celkovém vyhodnocení a posouzení zjištěných skutečností správní orgán rozhodl, že se žadateli azyl pro nesplnění podmínek ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 ani § 14 zákona o azylu neuděluje, a zároveň žalovaný správní orgán v rozhodnutí uvedl, že se na cizince nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel podle tehdy účinné právní úpravy opravný prostředek, který po 1. 1. 2003 Městský soud v Praze projednal jako žalobu. Po podrobném rozboru a následném uvážení soud dospěl k závěru, že napadeným rozhodnutím zákon porušen nebyl, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl shora označeným rozsudkem, nyní napadeným posuzovanou kasační stížností.

Vzhledem k tomu, že stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá, že mu měl být udělen humanitární azyl, Nejvyšší správní soud považuje za nutné výslovně zdůraznit, že soud prvního stupně, který rozhodoval o žalobě, se žalobou zabýval z hlediska všech ze zákona v úvahu přicházejících důvodů pro udělení azylu a neopomenul ani posouzení možnosti udělení tohoto azylu. Městský soud také správně dovodil, že na posouzení věci nemělo vliv, že žalobce považoval pomoc ze strany litevských orgánů za nedostatečnou, neboť ve vlasti nebyl pronásledován pro některý z důvodů vymezených v § 12 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud přitom dospěl k závěru, že městský soud dostatečně výstižně zdůvodnil, proč neshledal porušení zákona v postupu žalovaného ani podle § 14 zákona o azylu. Azyl z humanitárního důvodu lze udělit v případě hodném zvláštního zřetele, což je zákonná dikce, není na něj právní nárok a zůstává tak v režimu správního uvážení posoudit důvody žadatele o azyl. Žalovaný se pečlivě zabýval nejen obecnou situací v Litevské republice z hlediska podmínek udělení azylu, včetně okolností dotýkajících se možného návratu do vlasti a to na základě podrobných analýz, které citoval v napadeném rozhodnutí, ale také konkrétní osobní situací stěžovatele. Jestliže pak rozhodl na základě takto obsáhle a podrobně provedeného dokazování, nebylo možno mu ze strany soudu prvního stupně ničeho vytknout, když se rozhodl nevyužít dobrodiní ustanovení § 14 zákona o azylu. Stejně tak nelze vytknout ničeho ani soudu prvního stupně, který žalobu zamítal. Pokud má důvod kasační stížnosti spočívat v nesprávném posouzení právní otázky, tedy v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen, pak tento důvod, který stěžovatel namítá v daném případě nekoresponduje přezkoumávanému rozsudku

soudu prvního stupně. Městský soud vyšel ze skutkového stavu, který byl zodpovědně a řádně žalovaným zjištěn i pokud jde o aplikaci § 14 zákona o azylu, a ani kasační soud neshledal žádné důvody zvláštního zřetele hodné, pro které by mohl použití citovaného ustanovení zákona opřít.

Jak bylo uvedeno shora, žalovaný provedl obsáhlé dokazování a závěr, který z něj vyvodil, nelze označit za právně nesprávný či rozporný s ohledem na skutková zjištění, která byla učiněna, stejně jako vyvozený závěr není výsledkem nesprávného právního výkladu. I když Nejvyšší správní soud bere na vědomí zjištěné skutečnosti ve smyslu obtíží stěžovatele se splácením dluhu, tyto plynou z osobních problémů stěžovatele se soukromými osobami a nelze je bez dalšího vnímat jinak, než jako důvody ekonomické, což stěžovatel také sám v souvislosti se žádostí o udělení azylu uvedl. V daném případě k těmto obtížím nepřistoupila žádná další okolnost, jež by tuto jejich obecnou povahu kvalitativně měnila a povýšila na důvody, které by si úvahu o udělení humanitárního azylu zasloužily. V daném případě osobní situace žalobce, včetně návratu do vlasti, se zřetelem k aktuální situaci v jeho zemi původu, žádnou takovou mimořádnost nepředstavuje.

Soud prvního stupně proto nepochybil, jestliže žalobu zamítl.

Nejvyšší správní soud proto také ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl, když důvody tvrzené stěžovatelem byly správně posouzeny jako důvody ekonomické povahy.

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádnému z účastníků se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 15. 12. 2003

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu